

Las ochronny - las gospodarczy, którego usługi ekosystemowe lub specjalne funkcje są szczególnie chronione z mocy ustawy o lasach i ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W lesie ochronnym prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez niego celów, dla których został wydzielony. Dla określonych powierzchni takiego lasu mogą być ustalone szczególne sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. Obowiązuje w nim system określonych wymagań publicznoprawnych zapewniający podwyższoną ochronę ekosystemu leśnego przed przeznaczeniem go na cele nieleśne. Uznanie lub pozbawienie ochronności następuje w drodze decyzji administracyjnej. Dla lasów skarbu państwa podejmuje ją minister właściwy do spraw środowiska, a dla lasów prywatnych i gminnych starosta (po uzyskaniu zgody właściciela).

Według ustawy, za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które:

- chronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie ziemi, obrywanie się skał lub lawin
- chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów
- ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków
- są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu
- stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej
- mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa
- są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk, w strefie górnej granicy lasów.

W lasach ochronnych nie dąży się do maksymalizacji zysków z drewna. Prowadzi się w nich zrównoważoną gospodarkę leśną:

- stosuje się zasady zachowania trwałości lasu,
- ogranicza się cięcia rębne na rzecz rębni złożonych preferując drzewostany mieszane i wielopiętrowe.

Należy stwierdzić, że lasy ochronne stanowią średnio 70 – 85 proc. ogółu lasów w poszczególnych nadleśnictwach. W Nadleśnictwie Gryfino w granicach administracyjnych Gminy Kobylanka statusem lasów ochronnych objęto natomiast blisko 100 proc. lasów (w bezpośrednim zaś sąsiedztwie miejscowości Rekowo, Bielkowo, Kobylanka, Jęczydół

i Morzyczyn 100 proc. lasów). Daje to gwarancję, że lasy te w najbliższym dziesięcioleciu nie zmienią swego przeznaczenia na grunty nieleśne.

W związku z powyższymi faktami proponuje się zaopiniować pozytywnie projekt Nadleśnictwa Gryfino w zakresie lokalizacji lasów ochronnych na terenie Gminy Kobylanka.

INFORMACJE DODATKOWE:

Objęcie lasu statusem lasu ochronnego nie daje gwarancji niewykonywania w tych lasach prac mających na celu pozyskiwanie surowca drzewnego (nawet w znacznym zakresie). Dlatego też bardzo istotnym jest dążenie Gminy Kobylanka do objęcia lasów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości statusem lasów o zwiększonej funkcji społecznej, co może uczynić Nadleśnictwo Gryfino w opracowywanym obecnie Planie urządzenia lasów Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027 – 2036 (niestety Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedmiotowych lasów na terenie Gminy Kobylanka nie umieściło w wykazie lasów o wiodącej funkcji społecznej, ponieważ zostały tam wpisane jedynie lasy w sąsiedztwie miast pow. 50 tys. mieszkańców). W związku z powyższymi faktami Gmina Kobylanka złożyła do projektu Planu urządzenia lasów Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027 – 2036 stanowisko odrębne, w którym wnioskowano o objęcie lasów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości statusem lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Zgodnie bowiem z wytycznymi Ministerstwa Klimatu i Środowiska lasy społeczne to: „wyjątkowe obszary leśne, które pełnią istotną rolę w życiu mieszkańców obszarów zurbanizowanych, w szczególności miast i ich okolic. Docelowo wiodącym celem gospodarki leśnej w lasach społecznych będzie utrzymanie i wzmacnianie funkcji społecznych, dostarczanie różnorodnych usług ekosystemowych, które mają istotny wpływ na naszą jakość życia. Funkcja produkcji surowca drzewnego w lasach społecznych będzie realizowana, jednak będzie podporządkowana funkcjom pozaprodukcyjnym. Lasy społeczne zapewniają warunki do rekreacji, edukacji oraz aktywności sprzyjających zdrowiu i dobrostanowi psychicznemu. Oferują mieszkańcom miast miejsce do spacerów, biegania, jazdy na rowerze, pikników i innych form aktywności na świeżym powietrzu. Stanowią przestrzeń dla obcowania człowieka z przyrodą. Są doskonałym miejscem do prowadzenia zajęć edukacyjnych, warsztatów i wydarzeń kulturalnych, które promują wiedzę o przyrodzie i ekologii”. Kluczowe dla zdania odrębnego Gminy Kobylanka – jako członka Zespołu Lokalnej Współpracy – w procedurze tworzenia Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027 -2036– jest stanowisko, że definicja lasów społecznych nie powinna ograniczać się do miast, ale winna obejmować wszystkie tereny zurbanizowane. Zważywszy na fakt, że coraz częściej miejscowości nie będące miastami pełnią funkcję sypialni dużych

miast, należy przyjąć, że zapewnienie warunków do rekreacji, edukacji oraz aktywności sprzyjających zdrowiu i dobrostanowi psychicznemu mieszkańców miast i innych miejscowości nie będących miastami jest równie ważne.

Zgodnie z deklaracją Nadleśnictwa Gryfino złożonej w trakcie Narady Projektu Planu w dniu 6 października 2026 r. zdanie odrębne Gminy Kobylanka zostanie uwzględnione w trakcie dalszych prac nad projektem Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027 – 2036.

W załączeniu:

1. Mapa z lokalizacją lasów ochronnych Nadleśnictwa Gryfino na terenie Gminy Kobylanka

Przygotował:

Marcin Lewicki – st. inspektor ds. ochrony środowiska i rolnictwa